

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 80
van **LODE CEYSSENS**
datum: 5 november 2018

aan **BEN WEYTS**

VLAAMS MINISTER VAN MOBILITEIT, OPENBARE WERKEN, VLAAMSE RAND, TOERISME EN DIERENWELZIJN

Hoffelijkheid in het verkeer - Acties

Op 25 oktober 2018 riep de minister de 'Vlaamse dag van de Hoffelijkheid in het Verkeer' in het leven. Een dag die het gevolg is van ergernissen die bestuurders ervaren op de Vlaamse wegen. De Vlaamse Stichting Verkeerskunde ondervroeg namelijk 603 automobilisten, van wie 51% aangaf dat ze zich het vaakst ergeren aan middenvakrijders in het verkeer. 4 op 10 geeft zelfs aan dat ze zelf te vaak blijven plakken op het middelste rijvak.

De ergernis van het middenvakrijden is ook de minister niet ontgaan, aangezien hij met het tv-programma 'Make Belgium Great Again' een filmpje in scène zette waarbij het leek alsof hij zelf een hardleerse middenvakrijder was. Dit lokte nogal wat reacties uit op sociale media, wat het doel was van deze actie. Het programma wilde samen met de minister de mensen bewust maken om telkens de uiterst rechtse rijbaan te nemen en niet te blijven hangen op het middelste of linkse rijvak.

Naast middenvakrijden werden ook het niet gebruiken van de richtingaanwijzers, bumperkleven en gsm-gebruik aangeduid als grootste ergernissen in het verkeer. Dat zijn stuk voor stuk gedragingen in het verkeer die andere weggebruikers hinderen en zo een risico vormen in het verkeer.

Hoffelijkheid kan men aanleren en dat dient best zo vroeg mogelijk te gebeuren. Dat kan al in het lager onderwijs door bijvoorbeeld wanneer de kinderen de straat leren oversteken, hen ook aan te leren hun hand op te steken naar de chauffeur die voor hen stopt.

1. Zijn er nog maatregelen, naast het sensibiliseren van chauffeurs, die de minister zal nemen om on hoffelijk gedrag af te leren?
2. Zal de minister binnen het uitwerken van het deel 'verkeerseducatie' ook extra aandacht hebben voor hoffelijkheid in het verkeer? Zo ja, hoe?
3. Zal er op het digitale leerplatform voor scholen dat momenteel ontwikkeld wordt in samenwerking met de VSV, ook de nodige aandacht zijn voor hoffelijkheid in het verkeer? Zo ja, hoe?
4. Welke campagnes/acties zijn in de nabije toekomst nog gepland die rechtstreeks betrekking hebben op de aangehaalde problematieken?

ANTWOORD

op vraag nr. 80 van 5 november 2018

van **LODE CEYSSENS**

- 1+3. Vanuit mijn bevoegdheden blijf ik inzetten op sensibilisering en educatie. Daarnaast is er uiteraard ook handhaving nodig om hardnekkige vormen van on hoffelijk en agressief verkeersgedrag aan te pakken.

In de leerlijnen voetgangers- en fietstraining voor het basisonderwijs is er steeds aandacht voor het thema 'gedrag en attitude'. Hoffelijkheid maakt hier deel van uit. Zo is in het 'Fietsbrevet Zilver', waar leerlingen verkeersvaardigheden trainen zoals omkijken en de arm uitsteken, de vaardigheid 'rekening houden met anderen' opgenomen. In de 'Grote Verkeerstoets' voor het vijfde leerjaar peilen we naar hoffelijk gedrag door bijvoorbeeld te vragen wat leerlingen het beste doen op het perron als de treindeuren opengaan en ze willen instappen. In de leerlijn dode hoek leggen we dan weer sterk de nadruk op communicatie tussen de voetganger/fietser en de bestuurder van een groter voertuig. We benadrukken het belang van zien en gezien te worden en leren leerlingen aan om te 'antwoorden' met oogcontact en een zwaai.

Ook in het secundair onderwijs neemt de Vlaamse Stichting Verkeerskunde het thema hoffelijkheid mee in het project 'Verkeersweken'. Tijdens deze week geven lesgevers interactieve workshops aan de leerlingen van alle graden. In de eerste graad ligt de focus op fietsvaardigheden, tijdens de workshop 'Fietsen in groep' leren jongeren dat het belangrijk is om te communiceren in het verkeer. In de tweede graad komen thema's als groepsdruk, afleiding en dode hoek aan bod. Een thema als groepsdruk is heel dankbaar om het met jongeren te hebben over hoffelijkheid. Door ze zelf te laten vertellen aan elkaar en aan de lesgever proberen we hen te laten nadenken over veilig en hoffelijk gedrag. En in de derde graad ligt de focus op gemotoriseerd vervoer, maar met de insteek 'ben ik wel klaar voor het behalen van mijn rijbewijs?'. Ook met workshops als 'Rijden onder invloed' en 'Afleiding' proberen we jongeren te sensibiliseren om het 'juiste' gedrag te stellen.

Momenteel werkt de VSV een leerplatform over wegcode en verkeersveiligheid uit, daarnaast zijn er het 'Rijbewijzer'-handboek en het project 'Rijbewijzer in de klas'.

Het leerplatform zal een handig hulpmiddel zijn ter voorbereiding van het theorie-examen rijbewijs B, maar kan net zo goed gebruikt worden om de kennis van het verkeersreglement op te frissen. Alle leerstof zal opgedeeld worden in vijf thema's, met theorie en oefeningen per thema, met duidelijk beeldmateriaal. In de theorie komt de wegcode, die de basis vormt voor hoffelijk gedrag, aan bod. In de oefeningen worden de regels in de praktijk omgezet om zo inzicht te krijgen in verschillende situaties en hoe deze juist aangepakt moeten worden. Hoffelijk en sociaal rijgedrag maakt daar deel van uit.

Daarnaast biedt het project 'Rijbewijzer in de klas' secundaire scholen de mogelijkheid om een lessenreeks van 10 lessen over de wegcode en verkeersveiligheid te organiseren op school. De lessen worden gegeven door een professionele rijlesgever tijdens de schooluren. De inhoud van de lessen wordt

door de VSV uitgewerkt en loopt parallel met de inhoud van het leerplatform. Zo komen dezelfde inzichten in wegcode en het bedoelde gedrag aan bod.

In 2017 bracht de VSV een praktijkboek voor het rijbewijs uit: 'Rijbewijzer'. Hierin wordt uitgebreid ingegaan op verschillende facetten van hoffelijk gedrag: verkeersregels toepassen, anticiperen, preventief en sociaal rijden, rijstijl, verkeerssituaties en risico's inschatten, ... Zowel zelf het hoffelijk gedrag stellen als omgaan met niet hoffelijk gedrag van andere weggebruikers komt hierin aan bod.

Ook in het 'Terugkommoment' komen hoffelijkheid en het 'juiste' gedrag in het verkeer aan bod. Zo wordt er gesproken over het menselijk gedrag dat aan de oorsprong van ongevallen ligt en wat veilig rijgedrag precies betekent.

2. We voorzien in 2019 nog een grootschalige sensibiliseringscampagne rond veilige volgafstand (februari) en gsm/smartphonegebruik aan het stuur (augustus). Daarnaast zullen 'Middenstrookrijden' en het gebruik van de richtingaanwijzers aan bod komen in de uitzendingen van 'Kijk Uit'.